

תביעה ייצוגית נגד חברה קדישא

סנדרה גרודנסקי, הרגשת עם הנב לקיר? צילום: עוז מועלם

סנדרה: "העלות כל כך גבוהה, שרוב האנשים לא יכולים לעמוד בה. אתה נמצא בסיטואציה לא נעימה עם הרגשת ניצול במצב הכי קשה שאתה עובר"

הקשר בין הנכדה סנדרה

גרודנסקי לסבתה יוליה (רחל) קרש היה מיוחד, אוהב ומשמעותי. הנכדה גרלה אצל הסבתא ואף התיוחסה אליה כאמא שלה. לפני כשנתיים נפטרה הסבתא והנכדה ביקשה למלא אחרי בקשתה להביא אותה לקבורה. אולם, דרישתה של חברה קדישא רעננה לתשלום של 60,000 שקלים עבור קבר בארמה, מנע זאת מהנכדה שער היום היה ברגשות קשים עם זה. "כששמעתי את הסכום גרהמתי, עד היום אני לא מצליחה לעכל את מה שעבר עליי רגע לפני שהבאנו את סבתי היקרה לקבורה", מספרת סנדרה.

סיפורה של הנכדה סנדרה בת 34, היא אחד מהמקרים שהועלו בשבוע שעבר בכתב תביעה ייצוגית על סך למעלה משמונה מיליון שקלים, שהוגש בבית המשפט המחוזי מרכז נגד חברת קדישא רעננה, בטענה שהחברה דורשת ומקבלת תשלומים הקשורים לענייני קבורה תוך ניצול מצוקתם של אבלים בשעתם הקשה ביותר. לטענת העותרים, החברה דורשת ומקבלת תשלומים הקשורים לענייני קבורה או להקמת מצבות, בין במיסרין ובין בעקיפין, תוך ניצול מצוקתם של אבלים בשעתם הקשה ביותר. המבקשים טוענים כי החברה פועלת בניגוד לחוק, לתקנות, לרישיונות ולחוקה עם המוסד לביטוח לאומי ולתוראות המשרד לשידור, רותי רח, כעניין שבמדיניות העותרים הם קרובי משפחה של נפטר, אשר טיפלו בהבאת יקיריהם לקבר

עו"ד לוריה פלקסברג

עו"ד נריה גורן

"דורשת כספים בניגוד לחוק"

בקשתה של יוליה קרש מרעננה הייתה להיקבר באדמה. אבל כשהיא נפטרה ונכדתה סנדרה גרודנסקי שחיה איתה ביקשה למלא את צוואתה היא נדרשה לשלם לחברה קדישא 60 אלף שקלים. היא לא עמדה בסכום ונאלצה לקבור את סבתה בקבורת קיר • והיא לא היחידה - במקרה אחר דרשה החברה כ-16 אלף שקלים על קבורת מכפלה • בתביעה ייצוגית שהוגשה השבוע נגד החברה נטען כי פעלה בניגוד לחוק וניצלה את האבלים • "אני לא יכולה לתאר את מה שעובר עליי", סיפרה השבוע סנדרה • חברה קדישא רעננה: "נראה שאין יסוד לטענות"

/ פאוזי אבו טועמה /

my net הרצליה כפר-סנא הוד השרון רעננה

בשער: עמיר דודיר | צילום: עוז מועלם; סנדרה גרודנסקי | צילום: עוז מועלם; מיכאל בן דוד והמורה ויקטוריה | צילום: אילנה מנשה; נדב לויט | צילום: אלי דסה

עורכת: יוזה נסים-לוי / עריכת: יעל קדר / עורכת גרפית ראשית: אורית קוסטנטינו / עיצוב: מרכז גרפי, ידיעות תקשורת / מנהל עיתון: קרן חי אטיאס / רכזת מנהלה ומודעות: שלומית נח / רכזת מערכת: מנח שוקרון / מנהל הפקה: שלום חכמון / מנהל תכנון וייצור: ארי טובמן

רה בבית העלמין ברעננה. במסגרת זו פנו כל אחד מהם בנפרד לחברה קדישא ברעננה על מנת שתבצע עבורם את שירותי הקבורה ללא עלות בהתאם לזכר תם על פי החוק. התביעה הוגשה על ידי עורכי הדין נריה הרואה וולריה פלקסברג.

הבקשה האחרונה

סכתא קרוש ו"ל, התגוררה בבית חר לים סיעודי ברעננה וביום שישי ה-19 ליוני 2020 הלכה לעולמה בגיל 95. בבקשה הוגשה כי מאחר והמונחה נפטרה ברעננה, היא הייתה זכאית להיקבר שם ללא עלות או כל תשלום. הואיל והפטירה הייתה ביום שישי, הנכדה סנדרה והמשפחה החליטו לקבור אותה בו ביום. אמא שלי ואחיותיי מתגוררות בכפר סבא ולכן החלטנו לקבור את סכתא ברעננה. אחרי שהגעת לבית החולים וזהיתי אותה הנחו אותי לפנות לחברת קדישא ברעננה על מנת להסיר את הליך הקבורה", מספרת הנכדה סנדרה.

"לדבריה, בחברה קדישא הציגו בפניה כמה אפשרויות לקבורה "בחיים" בקבר רת סנהדרין, ולחלופין לקנות קבר בארמה בעלות של 60,000 שקלים. "לסיכור" לא היה חשוב להיקבר בארמה, אבל לא היא ולא אחנו ידענו שקבר בארמה עולה סכום אסטרנומי כזה. סכתא תמיד התעניינה לקנות חלקת קבר ובאשר הייתי בורקת באינטרנט העלות הייתה מגיעה עד 20,000 שקלים".

עם הגב לקר, ברגע של לחץ, הואיל והסכום היה גבוה מאוד, נאלצה הנכדה בסוף לבחור בקבורת סנהדרין בבית העלמין כפר נחמן. לדבריה, בטרם הקבורה דרש החון של החברה תשלום בסך של 400 שקלים אותו שילמה במזומן ללא קבלה. כמו כן, במעמד הקבורה התבקשה לראות למצבה והיא יצרה קשר עם חברת מצבות וביקשה מצבה מיוחדת שעלתה לה 6,000 שקלים. לטענתה, קבלן המצבות הבהיר לה כי בנוסף לעלות של המצבה היא נדרשת תשלום נוסף של 200 שקלים עבור חברה קדישא.

מאז שסכתא הלכה לעולמה, סנדרה, עובדת בחברת הייטק ומתגוררת בתל אביב, מרגישה רע מכך שלא מילאה אחרי בקשתה - להביאה לקבורה בארמה. "מצר שני העלות כל כך גבוהה, שרוב האנשים לא יכולים לעמוד בה. אתה נמצא בסיטואציה לא נעימה במצב הכי קשה שלך. לא תיארתי לעצמי שהיך קבורה עולה כל כך הרבה כסף".

"לא יכולתי להתנגד"

במקרה אחר שהובא בכתב התביעה, נטען כי תושב אריאל, שאביו נפטר בשנת 2019, כאשר היה דייר בבית אבות ברעננה, היה זכאי להיקבר ללא תשלום באמצעות חברה קדישא ברעננה. העותר פנה לחברה על מנת לארגן את ההלוויה ואת קבורת אביו. לטענתו, נאמר לו על ידי נציג החברה להגיע למשרדי החברה שעתיים לפני

מועד ההלוויה. שם הוצעו לו נציגי החברה לקבור את אביו בקבורת סנהדרין (קבורה בכור) או לחלופין לקבור בארמה תמורת 11,200 שקלים בקבורת מכפלה (קבורה זוגית), כך שיידרש למעשה לרכוש את מקום הקבורה שמעל אביו.

המבקש התנגד לקבורה בכור ונאלץ להסכים לשלם 11,200 שקלים. אך ברגע שהביע את הסכמתו, נטען בבקשה, הודיע לו נציג החברה כי עליו לשלם סך של 16,702 שקלים. בבקשה נטען כי, הסכום שנדרש הורכב משני רכיבים: האחד "אחיות קבר מחיים" תושב עיר אחרת" בסך של 16,102 שקלים, והשני, סכום נוסף של 600 שקלים בגין "יסוד".

לטענתו הוא היה נתון במצוקה רגשית, לא הייתה לו כל יכולת להתנגד, להתווכח, או בכלל לתלות על גובה התשלום, שכן מדובר בפטירה של אדם קרוב מאוד. לכן, שילם את הסכום שנדרש ממנו.

לדבריו, כאשר פנה לקבלן מצבות, הוא קיבל הצעת מחיר של 6,000 שקלים ובנוסף סכום של 600 שקלים עבור חברה קדישא.

לטענת עורכי הדין הרואה ופלקסברג, הסכום הנוסף של 600 שקלים, שהופיע בהצעת המחיר, הוא סכום שהחברה גובה מחברי הקבוצה שלא רכשו חלקת קבר, וקבלני המצבות מעבירים אותו אליה טרם הקמת המצבה. "ככל הנראה, קבלני המצבות לא ידעו שהסכום כבר שולם ישירות בעת רכישת החלקה ולכן נוסף סכום זה להצעת המיחור".

החוק אוסר גבייה

עורכי הדין הרואה ופלקסברג טענו בבקשה, כי החברה וורשות ישירות או בעקיפין מכלל משפחות הנקברים תשלום זהה כתנאי לרכישת חלקת קבר (בנוסף לתשלום המותר בדין) או תשלום כתנאי להצבת המצבה. מתברר, כך נטען, כי החברה מכנה את התשלום "יסודי". "נכון להיום תעריף הנתבעת עומד על סך של 700 שקלים. במקרים של קבורת סנהדרין, 200 שקלים. במקרים שבהם מתבצעת הקבורה ממכירת חלקת קבר בחיי נפטר שהוא קרוב משפחה, משולם סכום זה ישירות לחברה. במקרים שבהם לא נרכשת חלקת קבר בחיים משולם התשלום לחברה בעקיפין באמצעות קבלן המצבות.

בתביעה נטען על ידי עורכי הדין כי החוק אוסר לגבות כל תשלום שלא הותר במפורש וכי תקנות דמי קבורה אוסרות את הגבייה. בנוסף, הסכמי חבירות קדישא עם המוסד לביטוח לאומי אוסרים את הגבייה.

עו"ד אשר אקסלרד, המייצג את חברת קדישא רעננה מסר בתגובה: "התביעה הגיעה אלינו בימים אלה, ועדיין לא התעקנו בכל פרטיה. על פני הדברים, נראה שאין יסוד לטענות המועלות בתביעה. את התייחסותנו העניינית נעלה בכתב התשובה שנגיש לבית המשפט". ■

יום ה"

באדמה. אבל יתה ביקשה שא 60 אלף בתה בקבורת ה-16 אלף נשה השבוע אבלים • "אני ווע סנדרה • ננות"